

Obsah

Poděkování	9
Předmluva	11
Úvod	15
Iohannes de Sacrobosco a jeho dílo	17
Rukopisy s <i>Traktátem o sféře</i> Iohanna de Sacrobosco	22
a) v českých knihovnách	22
b) v zahraničních knihovnách	27
Inkunábule a staré tisky s <i>Traktátem o sféře</i> Iohanna de Sacrobosco	30
Sacroboskovy prameny	32
Astronomické základy <i>Traktátu o sféře</i>	37
Recepce <i>Traktátu o sféře</i> a komentáře k němu	41
a) přejímky z textu	41
Pavel Žídek, <i>Kniha dvacatera umění</i>	41
b) komentáře	46
Mikuláš z Teplé	48
Martin z Lenčice	54
Václav Faber z Budějovic	77
Tisky <i>Traktátu o sféře</i> s komentářem Václava Fabera	81
c) předmluva Filipa Melanchthona k <i>Traktátu o sféře</i>	90
Ediční poznámka	113
Latinská edice <i>Traktátu o sféře</i> Iohanna de Sacrobosco a komentáře Václava Fabera z Budějovic	119
předmluva Václava Fabera	122
Capitulum primum (I.1 — I.13)	127
Capitulum secundum (II.1 — II.8)	144
Capitulum tercium (III.1 — III.18)	156
Capitulum quartum (IV.1 — IV.6)	180

Český překlad <i>Traktátu o sféře</i> Iohanna de Sacrobosco a komentáře Václava Fabera z Budějovic	189
předmluva Václava Fabera	192
Obsah čtyř kapitol <i>Traktátu o sféře</i>	199
První kapitola	200
I.1 Definice sféry	200
I.2 Rozdělení sféry podle podstaty	203
I.3 Rozdělení sféry podle nahodilosti	206
I.4 Oblast elementů	208
I.5 Oblast éteru a její pohyby	211
I.6 Otáčení nebe od východu k západu	215
I.7 Sféričnost nebe	217
I.8 Další důkazy o sféričnosti nebe	219
I.9 Kulatost Země	221
I.10 O sférickém povrchu moře	223
I.11 Země jako střed firmamentu	224
I.12 O nehybnosti Země	225
I.13 Měření zemského obvodu a průměru	226
Druhá kapitola o kružnicích, z nichž se skládá pevná sféra a ona nadnebeská sféra, kterou si představujeme za ní	229
II.1 Kružnice na sféře	229
II.2 Rovníková kružnice a pohyby prvního hybatele a firmamentu ...	230
II.3 Zodiakální kružnice neboli ekliptika a její znamení	233
II.4 O dvou kolurech	239
II.5 Poledník, horizont a výška pólu	240
II.6 Obratníky a polární kružnice	243
II.7 Sklon ekliptiky	244
II.8 Rovnoběžky a pět podnebních pásem	245
Třetí kapitola o východu a západu znamení, o rozdílech mezi dnem a nocí a o rozdílech klimát	247
III.1 Východ a západ znamení: kosmický, akronychální, héliakický ..	247
III.2 Východ a západ znamení podle astronomů — přímé východy ...	255
III.3 Šikmé východy	258
III.4 Nestejnost dnů a nocí	260
III.5 Pohyb Slunce	262
III.6 O rozdílnosti světlých dní na sféře	263
III.7 Přímé a šikmé východy	265

III.8 Rozdíly mezi dny a nocemi na různých místech Země.	
O těch, kteří mají zenit na rovníku	266
III.9 O těch, kteří mají zenit mezi rovníkem a obrátníkem Raka	270
III.10 O těch, kteří mají zenit na obrátníku Raka	270
III.11 O těch, kteří mají zenit mezi obrátníkem Raka a severním polárním kruhem	272
III.12 O těch, kteří mají zenit na severním polárním kruhu	273
III.13 O těch, kteří mají zenit mezi severním polárním kruhem a severním pólem	275
III.14 O těch, kteří mají zenit na severním pólu	276
III.15 Sedm klimat	278
III.16 Rozdělení klimat	278
III.17 První až sedmé klima	280
III.18 Šířky a délky klimat	282
Čtvrtá kapitola o kružnicích a pohybech planet a o příčinách zatmění Slunce a Měsíce	285
IV.1 Excentr	285
IV.2 Ekvant, deferent, epicykl	287
IV.3 Planeta stacionární, přímá a retrogradní	289
IV.4 Zatmění Měsíce	291
IV.5 Zatmění Slunce	292
IV.6 Zatmění při ukřižování Páně	294
Prameny a literatura	299
Prameny	299
Použité edice Sacroboskova díla v chronologickém pořadí	299
Použité edice Faberova komentáře k <i>Traktátu o sféře</i> v chronologickém pořadí	299
Literatura	300
Elektronické zdroje	312
Rukopisy	313
Summary	319
Rejstříky	323
Slovníček vybrané astronomické terminologie	324
Jmenný rejstřík	333
Obrazová příloha	341